

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 8P/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420202931
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2021:4420202931.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v právnej veci navrhovateľky: M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. H., L. XXX/XX, proti manželovi: J. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. H., L. XXX/X, toho času ÚVV a ÚVTOS Nitra, zastúpený JUDr. Martinom Gancznerom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Forgáchova bašta 7, IČO 42 117 097, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode: Q. V., nar. XX.XX.XXXX a X. V., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom L. H., L. XXX/XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo M. V., rod. V., nar. XX.XX.XXXX a J. V., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa 18.06.2011 v Dolnom Ohaji, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Dolný Ohaj, vo zväzku 12, ročník 2011, na strane 85, pod poradovým číslom 2, r o z v á d z a.

II. Súd maloleté deti V.: Q., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke od právoplatnosti rozsudku a otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej Q. sumou 120 eur mesačne a na výživu maloletého X. sumou 100 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

III. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok b u d ú obaja rodičia.

IV. Súd n e u p r a v u j e styk otca s maloletými deťmi: Q., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. Súd p r i z n á v a navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov.

VII. Súd n e z a v ä z u j e manžela na zaplatenie súdneho poplatku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 06.07.2020 domáhala rozvodu manželstva s manželom, pretože ich manželstvo je len formálne a neplní svoj účel. Maloleté deti na čas po rozvode žiadala zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 120 eur na maloletú Q. a vo výške 100 eur na maloletého X. s tým, že styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje. Návrh odôvodňovala tým, že pokiaľ manžel nepil bol dobrý a veľmi šikovný. Striedali sa u neho obdobia, kedy požíval alkoholické nápoje a kedy vôbec nepil. V poslednom čase bol denne pod vplyvom alkoholu. Deťom sa vôbec nevenoval. Dňa 17.04.2020 bol vzatý do väzby pre zločin sexuálneho zneužívania ich maloletej dcéry Q.. Navrhovateľka je zamestnaná na polovičný úväzok a jej príjem je 320 eur vrátane

daňového bonusu na maloleté deti. Poberá rodinné prídavky na dve deti. Žije s deťmi v podnájme v 4-izbovom rodinnom dome. Má bežné výdavky na maloleté deti, ktoré nie sú evidované v žiadnej odbornej ambulancii. Otec detí pred vzatím do väzby bol zamestnaný u pána O. v O., ktorý mu na týždeň dával rôzne čiastky od 50 do 300 eur. Peniaze prepil a prefajčil. Konaním otca sa rodina dostala do finančných problémov.

2. Manžel s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasil, pretože má rád svoju rodinu. Neuznal že by zarábala 1200 eur mesačne, bolo to menej. Popieral, že by sa vôbec nevenoval deťom. Zarobené peniaze spolu použili na spoločné výdavky. V súčasnosti, keďže je vo väzbe nemá žiadny príjem a preto nevie platiť z objektívnych dôvodov žiadne výživné.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov a oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový a právny stav:

3.1 Účastníci uzavreli manželstvo dňa 18.06.2011 v Dolnom Ohaji, ktoré je zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Dolný Ohaj vo zväzku 12, ročník 2011 na str. 85, pod por. číslom 2. U oboch účastníkov sa jedná o manželstvo druhé. Účastníci mali posledné spoločné bydlisko L. H., L. XXX/XX.

3.2 Mal. dieťa Q. V., nar. XX.XX.XXXX je evidované v Knihe narodení Matričného úradu Nové Zámky vo zväzku 150, ročník 2011, na strane 198, pod por. č. 691.

3.3 Mal. dieťa X. V., nar. XX.XX.XXXX je evidované v Knihe narodení Matričného úradu Nové Zámky vo zväzku 155, ročník 2014, na strane 167, pod por. č. 738.

3.4 Navrhovateľka dňa 25.02.2020 uzavrela so zamestnávateľom Základná škola s materskou školou P. O., L. H. dohodu o zmene pracovných podmienok v zmysle § 54 Zákona č. 311/2001 ZZ, na základe ktorej sa dohodnutý obsah pracovnej zmluvy zo dňa 28.09.2019 mení na 50% pracovný úväzok (18,75 hod. týždenne) do 30.11.2022. Dohodnutým druhom je pomocná práca pri výrobe jedál, zber a umývanie kuchynského riadu, čistenie a obsluha jednoúčelových kuchynských strojov.

3.4.1 Z výplatných pásov navrhovateľky za obdobie od 12/2019 do 02/2020 mal súd preukázané, že jej bola vyplatená čistá mzda vo výške 288 eur mesačne.

3.5 Lustrácia zo SP na manžela za obdobie posledných dvoch rokov, z ktorej mal súd preukázané, že manžel bol evidovaný ako zamestnanec u zamestnávateľa THERMKLIMA s. r. o., Lipová, Mlynský Sek 425 v období od 26.10.2017 do 22.08.2019 a priemerný vymeriavací základ predstavoval sumu 123,28 eur. Na základe dohody o pracovnej činnosti u rovnakého zamestnávateľa za obdobie od 13.01.2020 do 23.04.2020 priemerný vymeriavací základ vo výške 126 eur.

3.6 Potvrdenie z ÚPSVaR Nové Zámky na navrhovateľku zo dňa 30.11.2020, z ktorého mal súd preukázané, že od 07/2020 navrhovateľka poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 44, 44, 62, 60, 62, 60 eur mesačne za uvedené obdobie.

3.6.1 Lustrácia zo SP na navrhovateľku za obdobie posledných dvoch rokov, z ktorej mal súd preukázané, že navrhovateľka bola evidovaná ako zamestnanec u zamestnávateľa Gazdovský dvor Podhájska s. r. o., Trávnica, Cintorínska 32 s priemerným vymeriavacím základom vo výške 347 eur. Od 30.08.2018 do 31.12.2018 pracovala na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa Dr. PIZZA s. r. o., Dunajská Streda, Čukáraboň 29 s priemerným vymeriavacím základom vo výške 96 eur. Od 01.12.2019 je evidovaná ako zamestnanec u zamestnávateľa Základná škola s materskou školou Juraja Holčeka, Dolný Ohaj, Juraja Holčeka 18 s priemerným vymeriavacím základom vo výške 289 eur do mája 2020. Z predložených výplatných pásov navrhovateľky od zamestnávateľa za obdobie od 12/2019 do 11/2020 mal súd preukázané, že jej čistý mesačný príjem predstavoval sumu 366 eur.

3.7 Nájomná zmluva, ktorú uzavrela navrhovateľka dňa 29.07.2020 s prenajímateľom na nájom rodinného domu, súp. č. XXX/XX na parc. č. XX/X na dobu neurčitú od 01.07.2020.

3.7.1 Listinné dôkazy o úhradách navrhovateľky v súvislosti s bývaním: zálohové platby na plyn 100 eur, dôkaz o vyplatení preplatku vo výške 402,49 eur zo dňa 03.09.2020 od ZSE energia a. s. Bratislava,

zálohové platby na elektrinu 120 eur, internet 14,06 eur, znížené zálohové platby ZSE kvôli preplatku na sumu 92 eur za elektrinu, poštový poukaz na úhradu sumy 4 000 eur pre prenajímateľa zo dňa 07.03.2020, listinný dôkaz o úhradách nájomného.

3.8 Listinný dôkaz o úhrade dlhu manžela v stavebninách VLADAP Plus s. r. o. Dolný Ohaj o uhradení sumy 442,46 eur.

3.9 Všeobecný lekár pre deti a dorast MUDr. Hana Abrmanová, PhD. v správe zo dňa 13.01.2021 oznámila súdu, že mal. deti sú v starostlivosti ambulancie od 01.03.2018, v detskom veku prekonalí bežné detské ochorenia. Doteraz absolvovali všetky preventívne prehliadky ohľadom na vek ako aj očkovania podľa platného očkovacieho kalendára. Do ambulancie chodia deti v sprievode matky, deti nie sú dispenzarizované v žiadnej odbornej ambulancii. Súčasný zdravotný stav detí je primeraný, spolupráca s matkou bez problémov. Ostatná návšteva Q. bola za účelom preventívnej prehliadky vo februári 2020 a v marci bola RZP dovezená na hospitalizáciu na detské oddelenie FNŠP Nové Zámky. Ostatná návšteva X. v ambulancii bola pre infekciu dýchacích ciest v marci 2020 a v októbri 2020 bol X. hospitalizovaný pre respiračný infekt a následne doliečený v domácom prostredí v starostlivosti matky.

3.10 Základná škola s materskou školou P. O., L. H., P. O. XX v správe na mal. deti oznámila, že mal. Q. má pravidelnú dochádzku do školy, v tomto polroku nevymeškala žiadnu vyučovaciu hodinu. Na vyučovanie chodí pravidelne a včas, upravená a vhodne oblečená. Má desiatu a nosí si všetky potrebné učebnice, zošity a pomôcky. Domácu prípravu si robievala v ŠKD a doma a od októbra 2020 výhradne doma, pretože školská družina fungovala len pre prvákov. Na koncoročnom vysvedčení v 3. triede mala dvojku zo slovenského jazyka, literatúry a z ostatných predmetov jednotky. Zapája sa do triednych aktivít. V čase prezenčného i dištančného vzdelávania pomocou ZOOM-u bola spolupráca s matkou a dieťaťom na veľmi dobrej úrovni. O školské výsledky sa zaujíma matka.

3.10.1 Mal. X. v tomto školskom roku navštevuje 1. ročník ZŠ. Chodievala na vyučovanie pravidelne a včas, nosí všetky potrebné učebnice a pomôcky. Domácu prípravu si robievala v ŠKD a doma. V tomto polroku vymeškala 45 vyučovacích hodín, ktoré sú ospravedlnené od lekára. Dobre sa učí, zvláda učivo prvého ročníka. Zapája sa do triednych aktivít. Spolupráca s matkou je veľmi dobrá.

3.11 Obec L. H. oznámila súdu, že navrhovateľka a mal. deti bývajú v rodinnom dome, ktorého vlastníkom je D. X. A., s ktorým majú uzatvorenú riadnu zmluvu o nájme a zároveň v rámci nájmu túto nehnuteľnosť majiteľovi splácajú. Do nehnuteľnosti investovali nemalé finančné prostriedky v rámci prerábky domu, ako je nové elektrické vedenie, výmena okien, rozvodu plynu, v interiéri obnova omietok a podláh. Obec nemala informácie o tom, že by nebola zabezpečená riadna starostlivosť rodičov o mal. deti. Podľa ich vedomostí otec detí je vo väzbe a matka je zamestnaná v školskej jedálni v Dolnom Ohaji ako pomocná sila, ktorá je teraz mimo prevádzky. Matka sa o mal. deti riadne stará, do spoločenského života obce sa nezapájajú. Ich povest' v obci sa nevyvíja podľa pravidiel slušného správania a neboli ani priestupkovo riešení.

3.12 OR PZ Nové Zámky, OO PZ Dvory nad Žitavou oznámilo súdu dňa 27.01.2021, že v období od 17.04.2020 až doteraz bola hliadka preveriť oznámenie v uvedenej rodine dvakrát, pričom sa jednalo o slovné nezhody a na mieste nebolo zistené protiprávne konanie.

3.13 Nezisková organizácia Centrum Slniečko, n. o. Nitra, Bottova 32/A na základe žiadosti ÚPSVaR Nové Zámky zo dňa 11.09.2020 vypracovala sociálnu správu, z ktorej vyplýva, že voči otcovi mal. dieťaťa bolo vedené trestné stíhanie vo veci podozrenia zo zločinu sexuálneho zneužívania mal. Q.. Vzhľadom na vzniknutú situáciu v rodine a v záujme mal. dieťaťa bolo potrebné vykonať opatrenia za účelom zhodnotenia životnej situácie dieťaťa a rodiny a určenia miery ohrozenia za účelom prijatia ďalších opatrení zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rodina spolupracovala s Intervenčným Centrom na základe odporúčania ÚPSVaR zo dňa 06.05.2020 a zaradená do programu „V čom je problém?“ v rozsahu 24 hodín práce s rodinou. Na výkone opatrení sa podieľala soc. pracovníčka a psychologička od 11.05.2020 do 22.07.2020. Stretnutia prebiehali v priestoroch rodinného domu v L. H., na ktorých sa zúčastňovala matka a mal. deti. Rodina bola zaradená do projektu pomoci IC rodinám počas pandémie. Rodine bola poskytnutá potravinová a hygienická pomoc. Po treťom stretnutí deti vítali pracovníčky centra s otázkou, čo im priniesli a boli sklamané, že nedostali hračky, len veci do domácnosti. Mal. Q. obľubuje kone a mal. X. si želal auto na ovládanie. Matka opisovala vzťah s

manželom, ale hovorila aj o veciach z predchádzajúceho manželstva, o deťoch z predchádzajúceho manželstva, o problémoch v rodine aj o svojom vzťahu s rodičmi. Pri väčšine rozhovorov so soc. pracovníčkou plakala. Z rozhovorov vyplývalo, že v rodine je nevyriešených množstvo vzťahových väzieb a problémov z minulosti, ktorých riešenie by si vyžadovalo dlhodobé rodinné poradenstvo, prípadne rodinnú terapiu. Konfliktné situácie vznikajú aj z dôvodu, že rodina býva oproti domu, kde býva stará matka z otcovej strany a brat otca. V blízkosti býva aj sestra starej matky. Medzi matkou mal. detí a širšou rodinou otca mal. detí (stará matka, otcov brat, sestra starej matky, deti z otcovho prvého manželstva) sú neustále konflikty. Stará matka z otcovej strany by chcela by v kontakte so svojimi vnúčatami, s čím matka nesúhlasí, čo odôvodňuje tým, že by stará matka ovplyvňovala deti v trestnom konaní proti otcovi. Triedna učiteľka mal. Q. bola informovaná o podozrení na sexuálne zneužívanie mal. Q. a je pre ňu podpornou osobou. Q. sa k téme sexuálneho zneužívania zo strany otca nevyjadruje a pravdepodobne došlo k vytesneniu. Je možné, že v budúcnosti bude mať potrebu sama otvoriť túto tému a v tom prípade bude potrebné kontaktovať špecialistu - klinického psychológa, psychoterapeuta. Do doby, kým dieťa samé túto tému neotvorí, bolo odporúčané rešpektovať vôľu dieťaťa. Dieťa má pozitívny vzťah s matkou, ktorá je pre ňu podporná. Celková situácia rodiny je čiastočne stabilizovaná, deti sú zdravé a majú vytvorené podmienky pre bezpečný život pri matke. Rizikom sú nevyriešené konflikty medzi matkou a starou matkou mal. detí a ostatnou blízkou rodinou zo strany otca, čo môže mať negatívny vplyv na psychickú stabilitu mal. detí. Rizikom je i súčasná ekonomická situácia rodiny, nedostatok financií na pokrytie nájmu ako aj pokrytie základných životných potrieb. Bolo identifikované, že vzťahy medzi matkou a mal. Q. sú dobré a bol navrhnutý min. 6 mesačný dohľad so zameraním za rozvíjanie rodičovských zručností matky v oblasti podpory sociálneho a emocionálneho prežívania maloletej a tiež na nácvik konštruktívneho zvládania konfliktu s cieľom eliminácie negatívneho vplyvu konfliktov širšej rodiny na mal. deti. Rodina by mala byť zaradená aj do programu finančnej gramotnosti ako aj finančnej podpory v krízovej životnej situácii. Po prepustení otca z väzenia je nevyhnutné dohliadnuť na zaistenie bezpečného domáceho prostredia pre mal. Q..

3.14 Okresný súd Nové Zámky rozsudkom č. k. 3T/61/2020-423 zo dňa 12.11.2020 rozhodol tak, že

obžalovaný J. V. , nar. XX.X.XXXX v Nových Zámkoch, trvale bytom L. č. XXX/X, L. H., t.č. v Ústave na výkon väzby a ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra

je vinný, že

obžalovaný ako otec maloletej dcéry S.Š., narodenej v roku XXXX, v období od konca mesiaca december 201X do 16.4.2020, v rodinnom dome, situovanom na adrese L. č. 9 v obci L. H., opakovane, približne jedenkrát do mesiaca, v súhrne asi štyri až päťkrát, zakaždým vo večerných až nočných hodinách sexuálne napádal svoju maloletú dcéru S.Š. takým spôsobom, že počas toho, ako spala, podišiel k nej a začal ju obchytkávať a hladkať na obnaženom zadku a obnaženej vagíne, do ktorej jej strkal prsty a oblasť ktorej jej bozkával, na čo sa maloletá poškodená S.Š. zakaždým prebudila zo spánku, kedy obžalovaného poprosila, aby s tým prestal, čo obžalovaný ignoroval a neuposlúchol a v tomto konaní pokračoval ďalej, pričom si najmenej pri jednom z týchto sexuálnych útokov vytiahol svoj pohlavný úd a za súčasného sexuálneho obťažovania maloletej poškodenej si tento pred ňou naťahoval, pričom maloletú poškodenú požiadal, aby mu hladkala penis, čo maloletá poškodená uposlúchla a maloletú poškodenú zároveň prosil, aby toto nikomu nepovedala, pričom uvedené konanie obžalovaného vyvrcholilo dňa 17.4.2020 v čase približne o 21.30 hod., kedy na označenej adrese, súc pod vplyvom alkoholu, opätovne podišiel k maloletej poškodenej, ktorá spala na gauči v obývačke riadne oblečená v pyžame, následne po chvíľke, ako maloletá poškodená spala, ju začal hladiť po chrbte, potom jej stiahol po kolená spodný diel pyžama, pričom do istej miery jej rozťahol nohy a takýmto spôsobom jej obnažil prirodzenie a zadok, pričom maloletú poškodenú hladil po obnaženej vagíne a obnaženom zadku a následne si popri tom dňa 17.4.2020 v čase o 21.38 hod. vyhotovil na svoj mobilný telefón značky Huawei, čiernej farby, fotografiu obnaženej vagíny svojej maloletej dcéry spredu, pričom potom dňa 17.4.2020 v čase o 21.43 hod. rozťahol prstami svojej maloletej dcéry zozadu vagínu a odfotil jej takto roztvorenú vagínu a obnažený zadok, pričom pri tom, ako toto všetko robil, ho pristihla matka maloletej dcéry S.Š., narodenej v roku 2011 a zároveň manželka obžalovaného - M. V., narodená XX.X.XXXX, pričom v tom čase bol obžalovaný na gauči nad maloletou S.Š., narodenou v roku XXXX, pričom matka maloletej poškodenej videla, ako mal obžalovaný jednu ruku pri obnaženej vagíne maloletej dcéry S.Š., narodenej v roku XXXX a druhú ruku mal pri hlave maloletej dcéry, pričom z vedľajšej izby matka

maloletej registrovala cvakanie fotoaparátu a videla záblesky fotoaparátu, čo ju znepokojila a išla sa pozrieť do obývačky, čo sa tam deje

teda

- osobu mladšiu ako pätnásť rokov iným spôsobom sexuálne zneužil a spáchal čin na chránenej osobe
- na blízkej osobe
- využil dieťa na výrobu detskej pornografie a spáchal čin na dieťati mladšom ako dvanásť rokov

tým spáchal

- pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona
- zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona

Za to sa odsudzuje

Podľa § 201 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písmeno j), písmeno l), písmeno n) Trestného zákona a pri zistení okolností priťažujúcich podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, s poukazom na § 39 odsek 1, odsek 3 písmeno d) Trestného zákona, § 41 odsek 1 Trestného zákona k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písmeno a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaraďuje do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá ochranné liečenie protialkoholické a sexuologické obe ústavnou formou.

Podľa § 288 odsek 1 Trestného poriadku súd odkazuje maloletú poškodenú Q. V., nar. X.X.XXXX trvale bytom L. H., L. č. XXX/X, s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

3.14.1 Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 1To/92/2020-469 zo dňa 09.02.2021 rozhodol tak, že

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b), d), odsek 2 Trestného poriadku, z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uloženom ochrannom opatrení.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku obžalovanému

J. V., narodenému XX.X.XXXX v Z. I.,
trvale bytom L. č. XXX/X, L. H.,
t.č. v Ústave na výkon väzby a ústave na výkon trestu
odňatia slobody Nitra

u k l a d á

podľa § 201 odsek 2 Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písmeno j), písmeno l), písmeno n) Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, § 41 odsek 1 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona, obžalovaného na výkon trest odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa §§ 73 odsek 2 písmeno d), odsek 4, 74 Trestného zákona ochranné protialkoholické liečenie a ochranné sexuologické liečenie, obe ústavnou formou.

V ostatnej časti napadnutý rozsudok súdu I. stupňa zostáva nezmenený.

4. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že na rozvođe trvá. V žiadnom prípade nechce žiť s mužom, ktorý ublížil vlastnej dcére. Manželstvo uzavrela z lásky, už vtedy manžel požíval alkoholické nápoje, avšak ho milovala a myslela si, že ho zmení. Situácia ohľadne alkoholu sa postupne zhoršovala. Každé dva roky sa opil tak, že volali policajtov alebo záchranku. Pod vplyvom alkoholu bol agresívny, vyhazoval ich z domu, spali aj u jeho sestry. Keď uzavreli manželstvo, bývali s nimi i jej dve deti z prvého manželstva: M. O., nar. XX.XX.XXXX a Z. O., nar. XX.XX.XXXX. Keď bola v pôrodnici s dcérou, manžel chcel znásilniť staršiu M., ona sa nenechala, avšak nezavolali políciu. Vedela o tom i matka manžela. Do nemocnice jej volala matka manžela, ktorá jej povedala, čo sa stalo. Prišla o mlieko a keď sa vrátila z nemocnice, natoľko bola zamilovaná a verila manželovi, že neverila vlastnej dcére, čo si vyčíta dodnes. V podstate 11 rokov žila v klamstvách, čoho dôkazom je i to, že prichytila manžela s ich mal. dcérou. Toto nie je možné odpustiť a preto v žiadnom prípade nechce žiť s týmto mužom. Bývali s nimi i dcéra manžela s priateľom, kým si dávali do poriadku byt a povedala jej, že toto robil otec i s nimi, keď mali 9 rokov, k čomu sa vyjadrila matka manžela, že je to už premlčané. Manžel mal 3 deti, ktoré sa volajú: J. V., I. V. a V. V.. Bývala s nimi I.. Má ukončenú strednú školu v odbore predavačka. Pracuje na polovičný úväzok kvôli tomu, že nemá kde nechať deti, ale snaží sa zamestnať sa na plný pracovný úväzok, ak to bude možné vzhľadom na situáciu. Nemá žiadne zdravotné problémy, nie je evidovaná v žiadnej odbornej ambulancii. Jej príjem pozostáva zo mzdy spolu s daňovým bonusom vo výške 300 eur, dávok v hmotnej núdzi 60 eur a rodinných prídavkov na dve deti 49,80 eur. Z uvedeného príjmu uhrádza náklady na bývanie: nájomné 100 eur, elektrina 90 eur, plyn 100 eur, internet 14 eur. V prenajatom dome bývajú 5 rokov. Nebolo zaplatené nájomné, ktoré zaplatila dcéra manžela I.. I napriek tomu, že nemali zaplatené nájomné, nájom ukončený nebol. Momentálne je nájomné uhrádzané riadne. Okrem toho sú to bežné výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Počas manželstva manžel pracoval u troch zamestnávateľov, väčšinou na dohodu a ukončil prácu kvôli alkoholu. Do obdobia, kým nebol vzatý do väzby 17.04.2020 jej dával peniaze týždenne 300 eur. Pracoval vo firme, kde robili vodu, plyn, kúrenie. Mal. dieťa Q. navštevuje 4 ročníka ZŠ P. O. v L. H.. Výdavky so školou: ZRPŠ 12 eur, jednorazové na zač. šk. roka 30 eur, šk. pomôcky mesačne 5 eur. Okrem toho výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Dieťa navštevovalo krúžok vševodka v škole. Nebýva často choré, nie je evidované v žiadnej odbornej ambulancii. Dieťa nechce vidieť otca, nechce sa s ním stretnúť, má z neho strach. Situáciu mu pomohli zvládnuť pedagógovia. Dieťa samé raz za mesiac príde a začne o tom hovoriť a hovorí, že prečo toto tato urobil. Mal. dieťa bolo prítomné pri tom, keď deti manžela povedali, čo robil aj im, aj napriek tomu sa im otočili chrbtom. Rodina manžela sa im vyhráza, posielajú na nich sociálku, že sa nestará o deti, že im nedáva jesť, že im podpália dom. Začala najprv matka manžela, jej sestra, jej dcéra, do brány im kopal brat manžela. Vždy zavolala políciu. Bola im uložená poriadková pokuta s tým, že by jej už mali dať pokoj. Začalo sa to začiatkom mája 2020. Situácia sa začína trochu ukludňovať. Vyhrádzajú sa jej momentálne deti manžela, stále volá na sociálku V. s tým, že otec má právo ísť do domu, že to je jeho dom.

Mal. X. navštevuje 1 ročníka ZŠ P. O. v L. H.. Výdavky so školou: ZRPŠ 12 eur, jednorazové na zač. šk. roka 30 eur, šk. pomôcky mesačne 5 eur. Okrem toho výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Dieťa navštevovalo krúžok tvorivé dielne a športový krúžok. Chodí na futbal do obce, dvakrát do týždňa, čo je bez poplatkov. Bolo potrebné zakúpiť oblečenie. Nebýva často choré, nie je evidované v žiadnej odbornej ambulancii. Odkedy je otec vo väzbe, deti s ňou spávajú, lebo sa boja. Deti predtým už spávali vo svojich detských izbách, zmenilo sa to po danej udalosti. Deti sa na otca nepýtajú, ani o ňom nehovoria. I mal. syn sa musel v škole vysporiadať s tým, že jeho otec je vo väzbe, s čím mu tiež pomohli pedagógovia. Matka uviedla, že je ťažké súhlasiť so stretávaním s rodinou manžela, keď boli ochotní ju vyhodit' na ulicu a deti by išli do domova. Upresnila, že mali trvalý pobyt u matky manžela všetci, odkiaľ ich vyhlásili potom ako bol manžel vzatý do väzby.

V písomnom vyjadrení zo dňa 24.02.2021 navrhovateľka jednoznačne uviedla, že na rozvođe trvá, nechce žiť s manželom a obnovenie manželského spolužitia do úvahy neprichádza. Mal. deti na čas po rozvođe žiadala zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného v zmysle návrhu, po upresnení na pojednávaní, a to vo výške 120 eur na mal. Q. a 100 eur na mal. X.. Vzhľadom na vzniknutú situáciu navrhla zakázať styk otca s mal. deťmi i s poukazom na závery znaleckého posudku MUDr. Vincenta Štefáka, ktorý konštatoval sexuálnu deviáciu - pedofíliu v zmysle hebefílie, závislosť na alkohole a akcentovanú neharmonickú osobnosť otca. Výpoveď matky manžela spochybňovala preto, že i počas trestného konania vinu svojho syna popierala, vždy sa ho zastávala, aj keď mala vedomosť o jeho sexuálnych praktikách zo staršou vnučkou, zo všetkého obviňovala ju.

5. Manžel vo svojej výpovedi zdôraznil, že s rozvodom nesúhlasí. Nepoprel, že spravil chybu, pretože si nepamätal, ako sa to stalo. Rodinu má rád. K tomu, že chľastal, uviedol, že si vypil ako každý chlap, pretože chodil do práce, prerábali dom a po práci si dal dve pívá a dva poldeci, viac nezniesol. Dochádzalo medzi nimi k hádkam a nedorozumeniam. Je pravdou, že manželka mu viackrát povedala, že by mal obmedziť požívanie alkoholu. Najdlhšie nepil rok. V roku 2017 mu zomrel otec, zrútil sa a vtedy začal piť viac. Bolo to väčšinou cez víkend, pretože chodil pracovať na týždňovky. Posledné 3 - 4 roky chodil na týždňovky po celom Slovensku. Jeho príjem bol okolo 900 eur, i napriek tomu, že vymeriavací základ je len minimálny vo výške 120 eur. Pracovný pomer ukončil, pretože nenastúpil do práce, lebo mal zdravotné problémy. V práci nepil, problémy s alkoholom nemal. V tomto roku pracoval u šéfa na dome a príjem za prvé tri mesiace mal okolo 450 eur. Inú prácu si nehľadal, bol tam spokojný. Je vyučený obrábač kovov. Tento rok už na týždňovky nechodil. Keď bol doma, prerábali dom, v ktorom bývajú od roku 2015. Prerobil elektrinu, bytové jadro, kúrenie, kúpeľňu z jeho príjmu. Materiál mohol byť asi 5 000 eur, plus jeho práca. Pomáhal mu syn, kamarát a aj manželka. Ostatné investície, okrem tých, ktoré boli naposledy uhradené manželkou sú vyplatené. Telefóny sú odpočúvané, je možné z nich počuť, že nikdy nepovedal, že manželka a deti budú vyhodené z domu. Chcel poukázať na nahrávanie telefonátov vo väzbe. Vždy bol na strane manželky a detí. Matka zakazuje kontaktu deťom s jeho rodinou. Keď idú do školy a deti sa obzerajú na jeho matku, matka ich okrikuje, keď jej chcú pomôcť, pomoc odmieta. Písal deťom listy a kresby, ktoré matka dala do schránky jeho matky. Takisto bránila kontaktu pred obchodom, jeho syna a detí. Je pravdou, že posledný rok a pol chľastal dosť a preto povedal, že si nepamätá, čo sa stalo v období od 12/2019 do 16.04.2020. Prvé manželstvo s manželkou P. V. bolo rozvedené asi v roku 2010. Návrh na rozvod podávala manželka a nepoprel, že v tom čase nadviazal známosť s terajšou manželkou. Pokiaľ to bolo možné, navštevovala ho matka aj jeho deti. Mal vedomosť o tom, že došlo k incidentu, avšak i pre správanie manželky. Nie je evidovaný v žiadnej odbornej ambulancii. Nevedel sa vyjadriť k vyživovacej povinnosti, pretože vo väzbe žiadny príjem nemá. Matka detí odmietla pomoc od jeho matky a detí. I napriek tomu, že bol uznaný vinným za trestný čin vo vzťahu k mal. dcére, chce sa s deťmi sýkať, dcére to vysvetliť a nadviazať kontakt a so synom nemal zlý vzťah. Rekonštrukcia domu bola robená v rokoch 2019, 2020 po večeroch. S deťmi bol vtedy, keď niečo robil, bola tam aj manželka. Je pravdou, že chodil cez víkend do krčmy a pil. Niekedy, keď bol doma, vodil deti do školy. Keď obaja pracovali, s deťmi bola jeho mama alebo dcéry. Posledné dva roky manželka pracovala. Jeho rodina bola s deťmi, pretože to chcela. Syn aj matka mu povedali, keď sa rozprávali s mal. synom a že sa na neho pýtal. Deti ľúbili chodiť k jeho matke, pretože mali tam viac dovolené ako doma. Nevie, z akého dôvodu bráni matka deťom kontaktu s jeho rodinou, pretože ony nemôžu za to, čo sa stalo. Po vykonanom dokazovaní opätovne zdôraznil, že s rozvodom nesúhlasí. V prípade, ak by súd manželstvo účastníkov rozviedol, navrhol deti zveriť do osobnej starostlivosti matke. Výživné by malo byť len minimálne.

5.1 Právny zástupca manžela v záverečnej reči uviedol, že manžel zotrváva na vyjadrení, že s rozvodom nesúhlasí. V prípade, ak by súd manželstvo účastníkov rozviedol, navrhuje deti zveriť do osobnej starostlivosti matke. K otázke výživného zdôraznil, že otec detí je momentálne bez akéhokoľvek príjmu, a preto žiadané výživné nie je schopný platiť. Nie je predpoklad, že by sa jeho finančná situácia v dohľadnej dobe mohla zmeniť vzhľadom na rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol odsúdený na 8 rokov odňatia slobody nepodmienečne. Výživné ponecháva na rozhodnutie súdu, avšak má za to, že otec detí by mal platiť minimálne výživné. K návrhu matky na zákaz styku otca s mal. deťmi uviedol, že neboli preukázané zákonné dôvody na takéto rozhodnutie a s poukazom na dobu odsúdenia mal za to, že styk by sa nemal upraviť. Od rozhodnutia súdu pod sp. zn. 16P/67/2020 nastala zmena pomerov na strane otca v tom, že v čase rozhodovania súdu v tom konaní bol otec vo väzbe a momentálne je už právoplatne odsúdený a nastúpi na výkon trestu.

6. Kolízny opatrovník mal. detí v záverečnej reči uviedol, že pre prípad rozvodu navrhuje mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti matke s tým, že neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti. Výživné určiť v zmysle návrhu matky, i s poukazom na rozhodnutie tunajšieho súdu pod sp. zn. 16P/67/2020, odkedy nenastala výrazná zmena pomerov na strane rodičov ani detí. Minimálne výživné nie je v záujme mal. detí a otec si svojím konaním spôsobil situáciu, kedy bol uznaný vinným a odpykáva si trest.

7. Vypočutý svedok, syn manžela z prvého manželstva V. V. uviedol, že dva týždne po tom, ako bol otec vzatý do väzby zistil, že matka sa o mal. deti nestará riadne, požičiava si peniaze od pani X. a od jeho partnerky Q. O.. Nevedel, či jej pani X. požičala peniaze, ale priateľka jej nepožičala. Bolo umožnené vidieť deti asi 2 týždne po vzatí otca do väzby. Vtedy tam ešte pomáhal na dome, vyrovnával steny, okolo okien a opaľoval hrady. Naposledy zazvonil u matky detí pred dvoma dňami, že chce vidieť deti,

na čo mi bolo povedané, že sa s ním nechcú stretnúť, nebolo mu umožnené, aby mu to povedali osobne. Matka povedala, že zavolá policajtov. Môže tak urobiť, pretože on má právo na súrodencov. V spoločnej domácnosti s účastníkmi býval asi 2 - 3 mesiace, počas doby, keď robil s otcom na stavbách. V tom období sa obaja rodičia snažili o to, aby mali deti všetko zabezpečené. Matka je schopná starať sa riadne o deti. Kontaktoval ÚPSVaR NZ telefonicky preto, že si matka požičiavala peniaze a z toho vyvodil záver, že o deti nie je postarané. Nikdy sa mu deti nesťažovali. Počas spolužitia manželov bolo všetko v poriadku, obaja pracovali, snažili sa zabezpečiť rodinu. Otec bol cez deň v práci a potom pracoval na dome. Otec mal vynikajúci vzťah s deťmi, keď prišiel z práce, hrali sa spolu a deti ho milujú.

8. Svedkyňa F. V., matka manžela uviedla, keď sa účastníci zobrali, bolo dobre. Kúpili si dom, ktorý prerábala jej syn a splácal kúpnu cenu. Navrhovateľka nikde nerobila. Navrhovateľka pracovala len vtedy, keď sa starala o deti. O mal. Q. sa starala od jej jedného roka. Manžel zomrel pred 2,5 rokom a od toho dňa tam chodila každý deň. Sem-tam išla domov. Venovala sa deťom a trochu pomohla pani navrhovateľke. Deti nenavštevovali predškolské zariadenia. Je pravdou, že mal. X. chodil do MŠ na prípravu. Chodila pre Q. do školy. V podstate, keď boli deti v škole a škôlke, bola s nimi poobede. Keď boli deti choré, boli u nej. V tom čase matka nepracovala, začala pracovať len vlni na polovičný úväzok. Syn požíval alkoholické nápoje sem-tam, ale pije i navrhovateľka. Podľa nej všetko vyvoláva navrhovateľka, je zlá, falošná. Nikdy sa nestalo, že by syn vyhadzoval z domu deti, pretože ich má veľmi rád. Nevie o tom, že by navrhovateľka volala záchranku, keď sa syn opil. Nemala vedomosť o tom, že syn chcel znásilniť staršiu dcéru navrhovateľky a netelefonovala navrhovateľke o udalosti, ktorá sa mala stať. S deťmi sa osobne stretla pred rokom, odkedy je syn zavretý s nimi nie je v kontakte. Deti vída denne, keď chodia do školy, a matka im zakazuje, aby sa na ňu pozerali. Nikdy nehovorila navrhovateľke, že sa má odsťahovať, ale jej dcéra chcela odkúpiť nehnuteľnosť, v ktorej rodina býva a povedala jej, aby dala navrhovateľku preč, pretože má veľa exekúcií. Následne ju dcéra odhlásila z trvalého pobytu. Mohla ísť k svojmu otcovi alebo k svojej dcére, avšak nikto ju nechce. Deti by prijala hocikedy. Neverila tomu, čo sa kladie za vinu jej synovi, že to spravil. Syn mal veľmi dobrý vzťah s deťmi, aj oni. Nemyslí si, že je správne, že matka zakazuje kontakt detí s deťmi z ich rodiny.

9. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

10. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

11. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

12. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

13. V § 23 Zákona o rodine je uvedená všeobecná hmotnoprávna podmienka na rozvod manželstva, ktorou je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Existencia vážneho a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi musí byť v príčinnej súvislosti s nemožnosťou naplniť ďalej účel manželstva. Ustanovenie predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov. Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, respektíve rodiny založenej manželstvom. Rozvrat vzťahov musí byť kvalifikovaný. Intenzita tohto rozvratu musí byť vysoká a pre konštatovanie vážnosti rozvratu sa tento rozvrat musí javiť ako nezmeniteľný a nenapraviteľný. Nezhody manželov sa musia týkať podstatných vecí manželského spolužitia a musia byť vážne narušené citové vzťahy medzi manželmi, aj keď nie je vylúčené, že aj pretrvávajúce nezhody týkajúce sa nepodstatných vecí môžu zapríčiniť vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov. Trvalým rozvratom preto nebudú rozpory prechodného charakteru s možnou perspektívou obnovenia vzťahov. Atribút trvalosti však nemožno chápať len so zreteľom na minulosť, t. j., že rozvrat vzťahov trvá už dlhý čas, ale aj so zreteľom na budúcnosť manželského spolužitia, to znamená, či rozvrat trvalo vylučuje ďalšie spolužitie manželov. Porušenie povinnosti vzájomnej pomoci

manželov alebo závažné narušenie dôvery vo vzťahu nemusí mať dlhé trvanie, avšak hĺbka a vážnosť rozvratu bude do budúcnosti ďalšie spolužitie trvalo vylučovať a rozvrat bude nenapraviteľný.

14. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na rozvod manželstva je dôvodný. Súd mal jednoznačne preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi sú hlboko vážne a trvale narušené a nie je tu predpoklad obnovenia manželského spolužitia. Navrhovateľka vo svojom návrhu zdôrazňovala, že manžel požíval alkoholické nápoje od začiatku uzavretia manželstva, avšak domnievala sa, že sa jej to podarí zmeniť, i napriek tomu, že prerušila všetky kontakty so svojou rodinou a verila manželovi. Jej tvrdenia ohľadne požívania alkoholických nápojov vo zvýšenej miere potvrdil i ustanovený znalec v rámci trestného konania MUDr. Vincent Štefák, ktorý uviedol, že manžel je závislý na alkohole. V podstate i manžel vo svojej výpovedi potvrdil, že požíval alkoholické nápoje, najprv menej, nepil v čase, keď chodil na týždňovky, iba cez víkend. Sám uznal, že táto situácia sa výrazne zhoršila po roku 2017, kedy mu zomrel otec a v podstate na svoju obranu ohľadne trestného činu, ktorý sa mu kládol za vinu uviedol, že si nepamätá, čo sa stalo, pretože bol pod vplyvom alkoholu. Na základe týchto skutočností súd jednoznačne prijal záver, že manžel požíval alkoholické nápoje vo zvýšenej miere, a tak ako sám uznal, pod vplyvom alkoholu došlo i k trestnému činu sexuálneho zneužívania mal. Q.. Okrem požívania alkoholických nápojov boli konštatované i ďalšie ochorenia manžela tak, ako to vyplýva zo znaleckého posudku ustanoveného znalca. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je len formálne, neplní svoj účel už dlhšiu dobu, kedy dochádzalo ku konfliktom kvôli požívaniu alkoholických nápojov manželom vo zvýšenej miere a min. od 16.04.2020, kedy bol manžel vzatý do väzby, odkedy účastníci nevytvárajú zdravé rodinné prostredie pre mal. deti a pre nich, intímne sa nestýkajú a spoločne nehospodária. Zistené príčiny rozvratu manželstva, a to úplné citové odcudzenie navrhovateľky pre negatívne správanie manžela nie sú len prechodného charakteru a preto súd manželstvo účastníkov rozviedol. Tvrdenia manžela, že sa nechce rozviesť, pretože má rodinu rád, súd po vykonanom dokazovaní i vzhľadom na preukázané skutočnosti považoval za irelevantné. Záverom konštatuje, že v podstate tvrdenia navrhovateľky ohľadne príčin rozvratu manželstva boli jednoznačne preukázané.

15. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

16. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do jeho starostlivosti, prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

17. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť sa na o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

18. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

19. Citované ustanovenie § 25 Zákona o rodine je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku rodičovských práv, a to styku s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej

starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1967).

20. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine upravuje výkon rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 ústavy. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 26/05 vyslovil právny názor, že právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 ústavy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2010, č. k. I. ÚS 120/2010-15).

21. Podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality spočíva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami (vec Elsholz proti Nemecku).

23. Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená (nález Ústavného súdu ČR z 15. marca 2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15).

24. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitosti na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča je najmä, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30, ako aj čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičov, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej

starostlivosti je okrem iného, aby vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1997).

25. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

26. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

28. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

29. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

35. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

36. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov

rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnúť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

37. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa potom zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento ústavne zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej a nemateriálnej povahy na to, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti vedúce k jeho uplatneniu v spoločnosti. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti ku svojim deťom podľa kritérií uvedených v ustanovení § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom je povinnosťou súdu pri stanovení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadnúť na to, v akej miere sa stará každý z obidvoch rodičov o svoje dieťa, pričom tento podiel osobnej starostlivosti by mal byť vždy zohľadnený pri posudzovaní rozsahu vyživovacej povinnosti u každého z rodičov osobitne v závislosti na veku a vyspelosti dieťaťa.

38. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností a litery zákona si súd osvojil právny záver rezonujúci aktuálnou judikatúrou (obsiahnutý napr. aj v náleze Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. IV.ÚS1181/07 zo dňa 06.02.2008), v zmysle ktorého, ak sa zbavil rodič svojim úmyselným konaním, pre ktoré bola na neho uvalená väzba a pre ktoré bol následne odsúdený na trest odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu mal. dieťaťu, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR i čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Opačný výklad by viedol k absurdným dôsledkom, podľa ktorého by sa rodič úmyselnou trestnou činnosťou a následným výkonom väzby, či trestu odňatia slobody po právoplatnom odsúdení „zbavil“, resp. „mohol zbaviť“ vyživovacej povinnosti voči svojmu mal. dieťaťu. Dieťa by nemalo byť postihnuté následkami chýb vlastných rodičov, i keď v mnohých prípadoch tomu nie je možné celkom zabrániť. Podľa názoru súdu skutočnosť, že rodič nedokáže zvládnuť rolu zodpovedného rodiča, ktorý by sa aspoň platením výživného (keď už ničím iným) podieľal na starostlivosti o dieťa, pričom do tejto situácie sa dostal svojim vlastným pričinením, nemôže znamenať vylúčenie tohto rodiča z výkonu všetkých jeho rodičovských povinností, ktoré mu v súvislosti s narodením vlastného dieťaťa vznikli. Bolo by v rozpore s princípmi morálky i spravodlivosti, keby rodič, ktorý vyvíja všetko svoje úsilie, aby zabezpečil starostlivosť o svoje dieťa a pracuje napr. i v ťažších pracovných podmienkach za minimálnu mzdu, bol v nevýhodnejšej pozícii ako rodič, ktorý sa dopúšťa protiprávnej činnosti, o to viac ak ide o úmyselnú trestnú činnosť násilného charakteru. Inými slovami spoločnosť by nemala dopustiť, aby niekto zo svojho protiprávneho konania profitoval v tom zmysle, že sa zbaví povinnosti, ktorá nemá len morálny rozmer ale je inkorporovaná *expressis verbis* v zákone

39. Z manželstva pochádzajú maloleté deti a preto s rozvodom je spojené konanie i ohľadne úpravy pomerov manželov k ich mal. deťom na čas po rozvode. Súd maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa o mal. deti stará od narodenia a neboli zistené dôvody pre iné rozhodnutie i preto, že otec mal. detí je toho času vo výkone trestu. Otec mal. detí nemal výhrady voči tomu, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti matke. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka je schopná sa o deti riadne starať, o deti je postarané po každej stránke, čo mal súd potvrdené zo správ Obce L. H., ZŠ s MŠ P. O., L. H. a všeobecného lekára pre deti a dorast MUDr. Hana Abrmanová, PhD. Tvrdenia vypočutého svedka V. V., z dôvodu ktorých kontaktoval i ÚPSVaR Nové Zámky, preukázané neboli a v podstate sám uviedol, že počas spolužitia manželov bolo o deti riadne postarané a matka je schopná sa o deti riadne starať. Maloleté deti budú zastupovať a spravovať ich

majetok obaja rodičia podľa § 28 ods.1,2 Zákona o rodine, pretože neboli preukázané zákonné dôvody pre iné rozhodnutie a obaja rodičia majú úplnú spôsobilosť na právne úkony.

40. Matka mal. detí žiadala určiť výživné vo výške 120 eur na mal. Q. a vo výške 100 eur na mal. X.. Obe mal. deti navštevujú ZŠ. Súd uznal výdavky na mal. Q., ktoré pozostávajú z výdavkov v súvislosti so školou: ZRPŠ 12 eur, pomôcky na začiatku školského roka 30 eur, školské pomôcky mesačne 5 eur. Okrem toho sú to bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby a alikvotná časť nákladov na bývanie, čo momentálne predstavuje v zmysle plateného nájomného a zálohových platieb na služby spojené s užívaním sumu 100 eur. (nájom 100 eur, elektrina 90 eur, plyn 100 eur, TV a internet 14 eur rozpočítané na 3 osoby) Z vyššie uvedeného je možné konštatovať, že celkové nevyhnutné výdavky na mal. dieťa predstavujú sumu min. 200 eur, kde sú zahrnuté výdavky na školské potreby, stravu, ošatenie, hygienické potreby a alikvotná časť nákladov na bývanie. Výdavky na mal. X. súd uznal vo výške 170 eur, ktoré pozostávajú z nevyhnutných výdavkov na školské potreby, stravu, ošatenie, hygienické potreby a alikvotnej časti nákladov na bývanie. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že príjem matky mal. detí pozostáva z čistého mesačného príjmu od zamestnávateľa vo výške 300 eur, z príspevku na bývanie 62 eur. Ak matka z uvedeného príjmu zaplatí nájomné a zálohové platby na bývanie, zostane jej len minimálna suma, ktorá predstavuje príspevok na bývanie vo výške 62 eur. Súd nepopiera, že matka momentálne pracuje na polovičný úväzok, pretože je povinná sama poskytovať každodennú starostlivosť o mal. deti a nikto z blízkej rodiny jej nie je nápomocný. Bude však povinnosťou matky nájsť si zamestnanie na úplný pracovný úväzok tak, aby bola schopná uhrádzať mesačné zálohové platby na bývanie a náklady v súvislosti s bývaním, ako aj výdavky a potreby pre seba a mal. deti. Súd zaviazal otca na platenie výživného v zmysle návrhu matky, pretože ho považoval za dôvodný i s poukazom na vykonané dokazovanie, z ktorého mal preukázané výdavky a potreby mal. detí. Súd pri určovaní výživného vychádzal jednak z preukázateľného príjmu otca pred vzatím do väzby, kedy bol príjem otca vo výške 900 eur mesačne v roku 2019 a vo výške 450 eur mesačne v mesiacoch január až marec 2020. Z uvedeného príjmu by bol otec detí schopný bez akejkoľvek ujmy zaplatiť určené výživné tak, že by mu zostala suma vyššia ako je životné minimum. Sám otec uvádzal, že v roku 2020 bol jeho príjem len vo výške 450 eur mesačne, pretože pracoval na dome svojho šéfa, avšak inú prácu si nehladal i napriek tomu, že nemá žiadne zdravotné problémy, pretože bol spokojný. V podstate sám svojim konaním a prístupom sa pripravil o vyšší príjem. Súd mal za to, že ak by otec mal. detí vzhľadom na svoje vzdelanie a zdravotný stav riadne pracoval, dosahoval by príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy, ktorá bola v roku 2020 vo výške 580 eur a v roku 2021 je vo výške 620 eur. Z uvedeného príjmu by bol otec schopný zaplatiť určené výživné bez akejkoľvek ujmy s tým, že je nepochybné, že jeho finančná situácia i po zaplatení výživného by bola lepšia ako finančná situácia na strane matky. Z určeného výživného po pripočítaní rodinných prídavkov a zníženého výživného zo strany matky, min. vo výške 40 eur vo vzťahu k mal. Q. a vo výške 30 eur vo vzťahu k mal. X., po zohľadnení každodennej starostlivosti, bude matka schopná uhradiť nevyhnutné výdavky na mal. deti. Obrana otca v tom smere, že momentálne žiadny príjem nemá, pretože je vo výkone trestu je neadekvátne a bolo by v rozpore s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami dať za pravdu otcovi, aby bolo určené výživné len v minimálnej výške. Otec svojim nezodpovedným prístupom a konaním bol uznaný vinným a v žiadnom prípade sa nie je možné stotožniť s tým, že takéto konanie by malo mať negatívny vplyv na mal. deti a že by bolo výživné určené len v minimálnej sume. Súd poznamenáva, že otec mal. detí sa snažil počas konania preukázať blízky citový vzťah a záujem o mal. deti a za tým účelom navrhol i výsluch svedkov, t. j. rodinných príslušníkov a následne by chcel platiť výživné len v min. výške i napriek tomu, že má vedomosť o potrebách mal. detí ako aj o finančných možnostiach matky. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka mal. detí za posledné dva roky bola riadne zamestnaná, aj keď pracovala len na polovičný úväzok, čím boli vyvrátené tvrdenia svedkyne, že matka nepracovala a pracoval len otec detí. Pri určení výživného súd vychádzal z princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, t. j. otca mal. detí, ktorý bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, počas ktorého došlo k strate jeho príjmov. Aj v tomto prípade je na mieste uplatnenie princípu potenciality. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného, t. j. mal. detí v zmysle § 75 ods. 1, veta druhá Zákona o rodine, čo by viedlo k absurdným dôsledkom, medzitým k tomu, že by sa otec zbavil svojej riadnej vyživovacej povinnosti.

41. V čase rozhodovania súdu, i napriek vyššie uvedeným zákonným ustanoveniam, súd styk otca s mal. deťmi neupravil, pretože by nebolo v záujme mal. detí, aby navštevovali otca v zariadení na výkon trestu, i vzhľadom na ich vek. Mal. Q. v súčasnosti neprejavuje potrebu riešenia sexuálneho zneužívania zo strany otca, k tejto téme sa nevyjadruje. Pravdepodobne došlo k vytesneniu. Je možné,

že v budúcnosti bude mať potrebu sama otvoriť túto tému. I z týchto dôvodov súd mal za to, že by nebolo vhodné momentálne upraviť styk otca s mal. Q.. Rovnako súd nepovažoval za vhodné upravovať styk otca s mal. X., ktorý po nástupe do ZŠ v 1. ročníku sa musel vysporiadať vo vzťahu k spolužiakom a pedagógom školy s tým, že jeho otec je vo výkone trestu. Mal. deti vzniknutú situáciu v rodine zvládajú s aktívnou pomocou pedagógov, spolupráce Intervenčného Centra a dohľadom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Z týchto dôvodov súd styk otca s mal. deťmi na čas po rozvode neupravil. Nevyhovel návrhu matky na zákaz styku otca s mal. deťmi, pretože takéto rozhodnutie by v čase vyhlásenia rozsudku nemalo žiadne opodstatnenie, keďže otec mal. detí je vo výkone trestu.

42. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože uvedený zákon na konanie o rozvod manželstva neustanovuje inak.

43. Súd priznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 254 CSP, vzhľadom na jej majetkové a sociálne pomery, keďže pracuje len na polovičný úväzok z dôvodu osobnej starostlivosti o dve mal. deti bez pomoci blízkej rodiny a po zaplatení nákladov na bývanie jej zostane len minimálna suma vo výške 62 eur.

44. Podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, súd nezaviazal manžela o zaplatenie poplatku, pretože sa jedná o konanie o rozvod manželstva.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté deti alebo iná peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletým deťom.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§44CMP).